

| Palatalizacija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Sibilarizacija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Jotacija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Nepostojano a                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Umetnuto l, jotacija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Jednačenje po mjestu                                                                                                                                                                                      | Jednačenje po zvučnosti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| sjeći – siječem-sijeku<br>mogu – možeš<br>učenik – učenice<br>bog - bože<br>kruh - kruše<br>junak - junače<br>drug – družę<br>ruka-ručica<br>stigoh –stiže<br>zloduh – zloduşę<br>mudrac – mudraće<br>momak – momće<br>vuk – vuće<br>stric – striće<br>maloljetnik – maloljetniće<br>peći – pečem - peku<br>sjeći – siječem- sijeku<br>rogić – rožić | jabuka-jabuci<br>ruka – ruci<br>noga – nozi<br>jezik-jezici<br>strateg – stratezi<br>majka – majci<br>bajka-bajci<br>ovfrha – ovrsi<br>pekoh – peci<br>rekoh – reci<br>zloduh- zlodusi<br>biolog – biolozi<br>prijedlog – prijedlozi<br>prilog – prilozi<br>učenik – učenici<br>ljubavnik – ljubavnici<br>dječak – dječaci<br>pjesnik – pjesnici<br>književnik – književnici<br>slavljenik – slavljenici<br>gubitnik – gubitnici<br>zvuk – zvuci<br>dlaka – dlaci<br>rijeka – rijeci<br>muka – mucu<br>sloga – slozi<br>utjeha – utjesi<br>propuh – propusi<br>ispuh – ispusti<br>maloljetnik – maloljetnici | pisati – pišem<br>pomagati – pomažem<br>mahati – mašem<br>skakati–skačem-skaču<br>pamet – pameću<br>pokositi – pokošen<br>raniti – ranjen<br>zapamtiti – zapamćen<br>razmaziti – razmažen<br>drag – draži<br>jak – jači<br>brz – brži<br>micati – mičem-miću<br>glodati – glođem<br>vagati – važem -važu<br>umetati – umećem<br>kazati – kažem-kažu<br>poći – pođem-pođu<br>sjediti – sjedah<br>nositi – nošah<br>micati – mičem –miću<br>uraditi- urađen<br>urediti – uređen<br>baciti – bačen<br>lud – luđi<br>drag – draži<br>mlad – mlađi<br>Krk+janin – Krčanin<br>Pag+janin – Pažanin<br>Brod+janin – Brođanin<br>lijen – ljenji | površan-površna<br>starac – starca<br>pedalj – pedlja<br>obujam – obujma<br>metar – metra<br>nokat – nokta<br>pas – psa<br>lovac –lovca<br>gimnazijalac – gimnazijalca<br>strijelac – strijelca<br>češalj – češljevi<br>četka – četaka<br>narudžba – narudžaba<br>kocka – kocaka<br>pogreška – pogrešaka<br>pjesma – pjesama<br>čizma – čizama<br>igra – igara<br>dugačak-dugačka<br>kratak – kratka<br>oštar – oštoga<br>Slavonac – Slavonci<br>Amerikanac- Amerikanci<br>Karlovac – Karlovcu<br>plašljivci – plašljivaca<br>školjka – školjaka | namamiti – namamljen<br>šiba –šiblje<br>grub – grublji<br>najaviti – najavljen<br>lomiti – lomljah<br>rabiti – rabljen<br>potopiti – potopljen<br>obnoviti – obnovljen<br>krv – krvlju<br>živ – življi<br>grm-grmlje<br>oslabiti-oslabljen<br>ugrabiti-ugrabljen<br>sam-usamljen<br>oslijepiti-oslijepljen<br>brodovi-brodovlje<br>naziv-nazivlje<br>krav(a)-ji >kravlji | s+čępati >ščępati<br>s+ćućuriti>ščućuriti<br>trbuh + čićtrbušćić<br>orah+čić>orašćić<br>stan+beni>stambeni<br>paz(iti)+nja >pažnja<br>nos(iti)+nja>nošnja<br>voz(iti)+nja>vožnja<br>pros(iti)+nja>prošnja | golub+čić > golupčić<br>iz+tresti > istresti<br>ob+tužiti >optužiti<br>ob+ točiti> optočiti<br>ob + kopati> opkopati<br>ob +šiti > opšiti<br>od + kopčati> odkopčati<br>iz +pustiti > ispustiti<br>iz+ točiti >istočiti<br>iz+ kopati >iskopati<br>iz+ curiti >iscuriti<br>iz+ hraniti> ishraniti<br>jednačiti >jednadžba<br>glas+ ba >glazba<br>nad+kriti > natkriti |

**GLASOVNE PROMJENE**  
**PRIPREMA ZA ISPIT**

**TIP PITANJA**

Napiši riječ u zadanom obliku i odredi glasovnu promjenu.

- Odredi koja se glasovna promjena dogodila
- Napiši kako je nastao zadani oblik riječi i koje su se glasovne promjene dogodile.
- Pravilno napiši ili prekriži nepravilno napisano
- Riješi križaljku
- Napiš glasove
- Rastavi riječ na slogove

**GRADIVO**

**glasovi** – otvornici, zatvornici, glasovi po zvučnosti, palatali

**slog, slogotvorni glasovi**

**glasovne promjene** -palatalizacija, sibilizacija, jotacija, umetnuto l, nepostojano a, jednačenja po zvučnosti i mjestu tvorbe, ispadanje suglasnika – definicije, prepoznati

**vrste riječi i oblici riječi** -padeži, komparativ, glagolska vremena (ali to već znate he,he,he...)

**PRIMJERI**

Više glasovnih promjena

- |                      |                                 |                                                                |
|----------------------|---------------------------------|----------------------------------------------------------------|
| 1. Čist(iti) + jah   | >čisćah<br>> čiščah             | jotacija<br>jednačenje po mjestu tvorbe                        |
| 2. starac – starče - |                                 | nepostojano a, palatalizacija                                  |
| 3. vrabac – vrapca   |                                 | nepostojano , jednačenje suglasnika po zvučnosti               |
| 4. pet + deset       | >peddeset<br>> pedeset          | jednačenje po zvučnosti<br>ispadanje suglasnika                |
| 5. obraz+čić         | > obrasčić<br>> obraščić        | jednačenje po zvučnosti<br>jednačenje po tvorbenom mjestu      |
| 6. raz+ žalostiti    | > ražžalostiti<br>> ražalostiti | jednačenje po tvorbenom mjestu<br>ispadanje suglasnika         |
| 7. gibak - gipka     |                                 | nepostojano a, jednačenje po zvučnosti                         |
| 8. gladak – glatka   |                                 | nepostojano a, jednačenje po zvučnosti                         |
| 9. nizak niska       |                                 | nepostojano a, jednačenje po zvučnosti                         |
| 10. lažac lašca      |                                 | nepostojano a, jednačenje po zvučnosti                         |
| 11. hrast + je       | >hrasće<br>> hrašće             | jotacija<br>jednačenje po mjestu tvorbe                        |
| 12. grozd +je        | >grožđe<br>> grožđe             | jotacija<br>jednačenje po mjestu tvorbe                        |
| 13. iz+sipati        | >issipat i<br>>isipati          | jednačenje po zvučnosti<br>ispadanje suglasnika                |
| 14. dask(a)+jan      | >dasčan<br>>daščan              | jotacija<br>jednačenje po mjestu tvorbe                        |
| 15. pisac + ev       | >pisačev<br>>pisčev<br>>piščev  | palatalizacija<br>nepostojano a<br>jednačenje po mjestu tvorbe |